

ארצות הברית: בראון נגד רגן

מורכבות אינה בדיוק השטח החזק של רונאלד רגן. נאומיו הפשטניים מקסימים את השמרנים, ואווירת הכישלון של קארטר מסייעת לו. במצב כזה איש אינו מתחשב בעובדות. שריהחן אדווארד מאסקי בישר אמנם, השבוע, על הישגים עצומים לממשל במדיניות-החוק. לא רק הידוק הקשר עם סין ויפן, אלא גם מחויבות יתרה של ארצות נאט"ו לתמוך, בין השאר, במישרים הגפשים של תורכיה ופקיסטן. בדרום מזרח-אסיה הצליחה ארצות-הברית לגבש מדיניות משו-

עליונות גרעינית, ומגמת הקיצוץ בגיוס כספים מהשכבות עתירות-ההכנסה בחברה האמריקאית, מרמזים על הפוננה להוריד את התקציב המיועד לכוחות הקונבנציונאליים, הלא-גרעיניים, בארצות-הברית ובאירופה. זוהי חזרה ישירה לאסטרטגיה הישנה של שריהחן המנוח, ג'ון פוסטר דאלס, בשנות ה-50. מדובר בהרתעה גרעינית ישירה על מרכזי אוכלוסיה, ללא גמישות טקטית וללא תיחום מדיני. גישה זו, מזהיר הרולד בראון, עלולה להוביל למלחמה גרעינית מלאה. גם בראון מתכנן מירוץ-חימוש, תומך בהצבת טילי פרשינג באירופה ורואה את ארצות-הברית כאחרית ל"יצבות" כל המישורים הנאלחים והמפגרים ביותר בעולם-השלישי, ובעיקר ב-איזור המיפּרץ הפרסי. אבל הוא רואה במצע הרפובליקאי טירוף מוחלט.

בראון, כשריהגנה לוחץ לתקציב ביטחון גדול ודוחף את ארצות נאט"ו ויפן להתחייבויות מאסיביות בתחום ההוצאות הביטחוניות. עם זאת, מזהיר בראון בפני מגמתו של רגן לחסל את הסכמי סאל"ט. בראון מבטל את המיתוס החדש שיוצרים השמרנים הניצים, כאילו נעשו גם הסובייטים תלויים בנפט מהמיפּרץ הפרסי. לעומת שמונה אחוזים מתצרוכת הדלק שמייבאת ארצות-הברית מהמיפּרץ 50 עד 75 אחוז של היבוא המערבי-אירופי, אין כרגע יבוא נפט סובייטי מאיזור זה. כשמדובר על אינטרס סובייטי באנרגיה מאיזור זה, מבהיר שריהגנה של ארצות-הברית, מעריכים שברית-המועצות תיבא, אולי, חמישה אחוזים מתצרוכתה באמצע שנות ה-90!

צמד המועמדים הרפובליקאים לנשיאות ארצות-הברית, רונאלד רגן וג'ורג' בוש, רוכש לעצמו מכובדות ולגיטימציה בציבור האמריקאי. אמצעי-התיקשורת ניפחו עד לזרא את פרשת ביליגייט המטופשת. הנשיא ג'ימי קארטר, פוליטיקאי ישריחסי ובינוני להחריד, עשה מאמצים כנים, ובמידה מסוימת די מוצלחים, לצאת מהבוץ. עם זאת הוא איבד זמן יקר, ויוקרתו ברגע זה איננה בדיוק נכס אלקטוראלי אידיאלי.

השפויים והליברלים בארצות-הברית עדיין מקווים שוועידת המפלגה הדמוקרטית תקנה לנשיא את התנופה הדרושה ברגע המכריע. אך המחנה הליברלי איננו מלוכד די הצורך. טד קנדי וצוות עוזריו המשוּפּשֵׁף, עדיין מייחלים למפלת הנשיא, וג'ון אנדרסון מרכז סביבו אלפי אידיאליסטים אמיתיים, המוצאים בו מוקד מתאים להצבעת-מחאה סתמית, שהרלוונטיות שלה לאתגר של רגן משולה, אולי, להצבעה נוספת עבור הפרופסור יגאל ידן — ב'1981.

על הסיס. אין ספק שבוש הוסיף המון לרגן. הוא נטש, אמנם, את כל עמדותיו הקודמות, והצגות ההתפסות שלו בפני רגן לא הועילו הרבה לשמו הטוב, אך השילוב בין השניים פועל באורח אובייקטיבי לטובת

תפת לחמש מדינות — תאילנד, מלאסיה, סינגפור, אינדרונסיה, פיליפינים — תוך תיאום פוליטי, אסטרטגי וכלכלי עם אוסטרליה, ניוזילנד, קנדה ויפן. הסיוע הטכנולוגי העצום לסיין נועד לרתק לפחות רבע מהכוח הצבאי של ברית-המועצות לגבולה עם סין. מצוקה זו מהווה לחץ מתמיד על הסובייטים, חרף עליית-יוקרתם, כתוצאה מההצלחה המסחררת של המישחקים האולימפיים. השבוע ויתרה ברית-המועצות על דרישותיה, להפסקת ה"מודרניזציה" הגרעינית במערב-אירופה, כתנאי להמשך שיחות סאל"ט.

הישגים אמריקאיים אלה הועמדו בצילה של פרשת בילי קארטר, ועתיד העולם תלוי, במידה רבה, ביכולתו של הנשיא להתאושש בחודשיים הקרובים. הבחירות לנשיאות הפכו הימור אדיר על כל הקופה. יתכן שלא רק אנדרו יאנג, אלא גם הרולד בראון ואדווארד מאסקי אינם אלא אשליה.

על כל הקופה. בראון אף דוחה את הדמגוגיה של רגן הקושרת את אישור סאל"ט 2 עם הפלישה הסובייטית לאפגניסטן. בראון מגנה, כמובן, את הפלישה ומקדיש חלק ניכר מדבריו לצעדים שהוא נוקט וינקוט נגד ברית-המועצות. אך הוא מבחין היטב בין עמדה כזו לבין הניציות הפרימיטיביות של רגן ואנשיו. אין כל קשר, מבחינה ביטחונית, בין סאל"ט 2 לאפגניסטן, אומר בראון. ההסכם להורדת מירוץ-החימוש אינו מחוזה לסובייטים אלא אינטרס אמריקאי. דחיית האישור לא נבעה מצרכיה הביטחוניים של ארצות-הברית, אלא מהאקלים הפוליטי שנוצר בסניאט האמריקאי בעיקבות פרשת אפגניסטן. בנקודה זו מטיח הרולד בראון דברים בוטים וברורים בפני יריביו, הראויים לציטוט מלא ומדויק:

"דווקא מכיוון שהסובייטים הם אויבינו יש לייחס חשיבות להסכמי סאל"ט. אין לנו צורך בהסכם כזה עם בריטניה, למשל. יש לזכור שהסכם סאל"ט 1 נחתם ב-1972, כשהרוסים היו בהלך-רוח של שמונת עקב פרשת ויאט-נאם. יש להסביר לעם את מורכבות הנושא של פירוק נשק!"

שרים מאסקי ובראון הסוס הגרעיני של רונאלד רגן

הרפובליקאים. הרקע הממלכתי והמימדי של בוש מוסיף אמירות לתורתיה השמרנית והתקיפה של רגן.

כמו בישראל ב-1977, שואלים אמריקאים רבים כמו עצמם, "מדוע לא לנסות?" המהפך בארצות-הברית, כמו אירועים רבים בהיסטוריה, הפך מסייט לתסריט דיי מצויאות, מבלי שאבד דבר ממרכיביו הסייטיים.

רגן ובוש מטיפים בגלוי למדיניות-חוק שתביא, תוך חמש שנים, לעליונות אסטרטגית של ארצות-הברית ביורה הבינלאומית. המדיניות הנוכחית, השואפת לאיזון אסטרטגי תוך מאמץ מבוקר, אך דיעקבי, להשיג הסדרים עם הסובייטים להתאט מירוץ החימוש, זוכה לביקורת רפובליקאית חריפה. רונאלד רגן רוצה להיות שוב על הסוס.

חוק ופדר. בראיון מקיף שהעניק השבוע שריהגנה האמריקאי, הרולד בראון, לעיתון יו"אס אנד וורלד ריפורט, משתקף היטב מחירה הכלכלי והפוליטי של התוכנית הרפובליקאית. בראון, שאינו בדיוק יונה צחורה, מעריך שביצוע תוכניות רגן לעליונות אסטרטגית-גרעינית, תעלה לארצות-הברית 20 מיליארד דולר נוספים. כספים עתק זה, סבור בראון, ידחוף את הרוסים למאמץ כספי נוסף משלהם, ויביא את המתחות הבינלאומית לנקודת רתיחה.

גם הממשל הנוכחי מתכנן העלאה ניכרת בהוצאות הביטחון, כארבעה אחוזים לשנה. רגן מתכנן להכפיל סכום זה. בעת ובעונה אחת מציעים הרפובליקאים קיצוצים גדולים מאוד במיסוי. מצע הבחירות שלהם מדבר על הפחתת מס-ההכנסה בשיעורים אדירים של 25 עד 30 אחוז, כדי להעניק "פרס ליוזמה ולחריצות". המסקנה ברורה לחלוטין: הרפובליקאים יקצצו בשירותים ללא רחמים, ויטפלו במחאה החברתית ככוח המישרטה והצבא. הדגש על חוקי-סדר במיתוס הרפובליקאי איננו מקרי. הרפובליקאים יודקקו להרבה חוקי-סדר במדינה שבה חיים מיליוני מובטלים ובעיות הגזע עדיין רחוקות מפתרון.

הרולד בראון מביע את החשש, שהדגש של רגן על

בריטניה:

מרגרט

האנטי פמיניסטית

הפמיניסטיות גורסות, ובצדק, שמינוי נשים לתפקידים בכירים בפוליטיקה אינו מסייע לפתרון בעיית האשה. גולדה מאיר ואיג'ידירה גאנדי מהוות הוכחה חיה, בלתי ניתנת לעיכור, לתיוה זו.

העבר של ראשי-ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, אף הוא איננו מעודד במיוחד. תאצ'ר היא מטיפה נלהבת לליברליזם בנוסח המאה ה-19, והקיצוצים שלה בתקציב הרווחה הפכו בריטים רבים למקרי-סעד בלתי-מטופלים ולמובטלים. האבטלה המתוכננת של תאצ'ר הגיעה כבר לכימעט שני מיליון מחוסרי-עבודה.

עתה הורתה תאצ'ר שלא לאשרר את אמנת האו"ם, שנוסחה בכנס קופנהאגן, נגד אפליית נשים. היא טוענת שבריטניה נהגת להתייחס לחתימות שלה ברצינות, ומכיוון שאין בדעתה לקיים את האמנה היא לא תחתום...

האמנה קוראת לממשלות העולם ליוזם חקיקה שיוויונית לאשה, לשים קץ לאפלייה בחוקי האזרחות וההגירה, בענייני אישות ובתקנות מיסוי ורווחה. הממשלות נדרשות לפעול למען שיוויון האשה בתחום האקדמי, החינוכי והפוליטי.

תאצ'ר לא מעלה בדעתה כלל לפעול לפי הנחיות כאלה. סירובה לאשרר את האמנה נובע בעיקר מנוק שותה בעניין חוקי ההגירה הבריטיים, המפלים נשים באורח ברור. מרגרט הפוריטנית והסופר-שמרנית גם

ראשי-ממשלה תאצ'ר נוקשות אנטי-נשית

מסרבת לשקול את ההצעות המדברות על שיוויון לנשים בשכר, על הקצאת אמצעים למעונות-יום לילדי נשים עובדות, ועל חוקי הפלה מתקמים.